

سکوت فرزین به حضور افراد غیرمتخصص در دایره ارزی و نظارت بانک مرکزی

در بحبوحه بحران‌های اقتصادی و ارزی کشور، وقتی وعده‌های رئیس‌جمهور برای استفاده از کارشناسان متخصص در مدیریت‌ها بیشتر از هر زمانی ضرورت می‌یابد، انتخاب‌های عجیب و غیرکارشناسی در بانک مرکزی نه تنها بحران‌های موجود را تشدید کرده، بلکه زمینه‌ساز بی‌ثباتی بیشتر در بازار ارز شده است.

به گزارش خبرنگاران گروه اقتصاد خبرگزاری گزارش خبر، رئیس‌جمهور در وعده‌های انتخاباتی خود بارها بر اهمیت حضور کارشناسان، صاحب‌نظران و بهره‌مندی از نظرات تخصصی در دولت تأکید کرد و قول داد تا در دولت چهاردهم به این مهم توجه ویژه ای شود. اما حالا به نظر می‌رسد که این خواست و مطالبه رئیس‌جمهور در بانک مرکزی، تحت مدیریت محمدرضا فرزین، نادیده گرفته شده است.

در حالی که دولت چهاردهم در تلاش است تا ساختار مدیریتی کشور را به سمت استفاده از افراد متخصص هدایت کند، در بانک مرکزی، رویکرد انتخابی برای مدیران نه تنها ناهماهنگ با سیاست‌های دولت است، بلکه نگرانی‌های جدی در پی داشته است.

در روزهایی که بازار ارز به سمت رکوردهای بی‌سابقه حرکت می‌کند و مردم و فعالان اقتصادی چشم به تصمیمات بانک مرکزی دوخته بودند، رئیس‌کل این بانک، در اقدامی که بسیاری آن را عجیب و تامل‌برانگیز دانستند، مهم‌ترین مقام ارزی بانک مرکزی را تغییر داد. این تصمیم اگرچه در ابتدا ممکن بود به نظر برسد که در واکنش به وضعیت بحرانی بازار ارز اتخاذ شده است، اما انتخاب فردی بدون تجربه و تخصص در امور ارزی، به سوالات جدی دامن زد.

گج پز زاده؛ از خودروسازی تا بانک مرکزی!

علیرضا گج پز زاده، سرپرست معاونت ارزی بانک مرکزی، انتخابی است که سوالات زیادی را به دنبال داشته است. او که هیچ‌گونه تخصص حرفه‌ای در امور ارزی و بانکی ندارد، سال‌ها در صنعت خودروسازی مشغول به کار بوده است. گج پز زاده مدرک کارشناسی ارشد خود را در رشته مدیریت صنعتی از دانشگاه دریافت کرده است. پایان‌نامه‌اش نیز به طراحی سیستم اطلاعاتی ساختار محصول در شرکت ایران‌خودرو اختصاص داشت.

در حالی که بانک مرکزی به فردی با تخصص ارزی و بانکی نیاز دارد، انتخاب گج پز زاده که سابقه‌ای در این زمینه ندارد، قابل تأمل است. به گونه‌ای که با گذشت ۷۰ روز از حضورش در معاونت ارزی بانک مرکزی، نرخ دلار آزاد به میزان ۲۵ درصد افزایش یافته است، که این روند نه تنها نشان‌دهنده کاهش ارزش پول ملی، بلکه نشانه‌ای از رشد تورم در کشور است.

وی که بیشتر به عنوان مدیر در بخش‌های مختلف خودروسازی مانند ایران‌خودرو، سایپا، ایساکو و سایپا یدک شناخته می‌شود، سابقه چشم‌گیر و موثری در حوزه بانکی و ارزی ندارد. گج پز زاده حتی سابقه تدریس و آموزش کیفیت و بهره‌وری در ایران‌خودرو و مقاله در حوزه قطعه‌سازی را در کارنامه خود دارد. این در حالی است که حوزه ارزی بانک مرکزی به‌ویژه در شرایط بحرانی کنونی، به فردی با تجربه و دانش عمیق نیاز دارد.

البته، گج پز زاده تنها در بخش خودروسازی فعالیت نکرده است. او مدتی در دوران مدیریت فرزین در بانک ملی به‌عنوان معاون فرزین مشغول به کار بود، اما به نظر می‌رسد این دوره کوتاه، نتوانست تجربه قابل توجهی برای او در زمینه ارزی و بانکی فراهم کند.

روند کند بازگشت ارزهای صادراتی و انتقاد رهبری

یکی از پیامدهای انتخاب گج پز زاده، تأثیر منفی آن بر روند بازگشت ارزهای صادراتی بوده است. در شرایطی که بازگشت ارزهای حاصل از صادرات برای اقتصاد کشور حیاتی است، این روند در دولت فعلی به شدت کند و لاک‌پستی پیش رفته است. حتی این مسأله به انتقاد رهبر انقلاب منجر شد. رهبری انقلاب در روزهای پایانی سال قبل، به طور خاص از عدم بازگشت ارزهای صادراتی گلایه کردند و آن را تهدیدی جدی برای ثبات اقتصادی کشور دانستند. این نگرانی‌ها نشان‌دهنده اهمیت ویژه‌ای است که مقام معظم رهبری برای این مسأله قائل هستند و وضعیت کنونی تنها بر مشکلات اقتصادی می‌افزاید.

چرا بانک مرکزی بدون معاون بین‌الملل است؟

اما بحران‌ها در بانک مرکزی تنها محدود به معاونت ارزی نمی‌شود. چندین ماه است که بانک مرکزی از داشتن معاون بین‌الملل محروم است. پس از استعفای کریمی از این پست، فرزین هیچ‌گونه اقدامی برای تعیین جانشینی انجام نداده است و صرفاً قائم مقام خود را به عنوان سرپرست بین‌الملل بانک مرکزی معرفی کرده است.

این در حالی است که کشور نیاز فوری به تعاملات بین‌المللی برای عبور از فشارهای تحریمی، ارزی و بانکی دارد. چرا رئیس کل بانک مرکزی، در شرایط حساس، از انجام این اقدام حیاتی پرهیز کرده است؟ آیا این بی‌توجهی به وضعیت تجاری و ارزی کشور و اهمال در انتخاب مدیران متخصص، قابل توجه است؟

حضور افراد غیرمتخصص در دایره ارزی و نظارت بانک مرکزی

شنیده‌ها حاکی از آن است که برخی دیگر از افراد غیرمتخصص نیز در دایره ارزی و نظارت بانک مرکزی حضور دارند. این افراد، که به نظر می‌رسد نه از طریق سازوکارهای مرسوم و معمول (آزمون رسمی) وارد این بخش شده‌اند، نگرانی‌های بیشتری در مورد کیفیت مدیریت ارزی و نظارتی ایجاد کرده‌اند. انتخاب چنین افرادی در بخش‌های حساس بانک مرکزی، تنها بر مشکلات موجود می‌افزاید و سبب می‌شود که بانک مرکزی نتواند به‌طور مؤثر در برابر چالش‌های ارزی و بانکی کشور عمل کند.

بنابراین، با وجود تاکیدات مکرر رئیس‌جمهور بر لزوم بهره‌گیری از کارشناسان متخصص و با دانش در مدیریت‌های مختلف دولتی، انتخاب‌های غیرکارشناسی و بی‌توجهی به اصول تخصصی در بانک مرکزی، نه تنها نتوانسته است ثباتی در بازار ارز ایجاد کند، بلکه بحران موجود را پیچیده‌تر کرده است. به گفته متخصصین اگر فرزین قصد دارد که بحران بازار ارز را مهار کند و از این گرداب اقتصادی رهایی یابد، باید به جای ادامه روند اشتباهات انتخابی و استفاده از افراد کم‌تجربه، به مدیران متخصص و با تجربه در این حوزه روی آورد. در غیر این صورت، با این دست فرمان در مدیریت ارزی، نمی‌توان هیچ چشم‌انداز روشنی برای بهبود وضعیت بازار ارز و تقویت ارزش پول ملی متصور شد.

منبع: صدای بورس